

Seqüència didàctica: **Notícies amb humor**

Programació

Autores: Núria de Rocafiguera i Júlia Serra

Professors: Joan Marc Ramos i Àngels Llopis

Didàctica de la llengua i literatura catalana a secundària

Didàctica del català com a llengua segona

Curs 2017-2018

Seqüència didàctica: *Notícies amb humor*

Títol de la unitat de programació: Notícies amb humor	Etapa: Educació Secundària
	Nivell: 3r d'ESO
	Trimestre: Segons la programació global, és una seqüència didàctica adaptable a qualsevol moment del curs.
Introducció i justificació: Aquesta seqüència didàctica està pensada per dur-la a terme amb alumnes de 3r d'ESO, ja que, segons el currículum, en aquest curs es treballen els gèneres periodístics des de les dimensions de la comprensió lectora, l'expressió escrita i la comunicació oral. Està previst treballar dos temes centrals: la notícia audiovisual com a gènere periodístic i la realització conjunta d'un programa d'actualitat. Al llarg de l'etapa d'educació secundària obligatòria els alumnes treballen la notícia, n'aprenen les característiques i segurament en llegeixen i redacten en diverses ocasions. A més, és molt probable que els alumnes hagin vist en alguna ocasió un telenotícies per la televisió. Així doncs, amb aquestes premisses, es treballarà la notícia periodística i, posteriorment, se'ls introduirà la notícia amb un to humorístic. Considerem que aquest és un element que pot motivar l'alumnat, cosa imprescindible per a poder arribar a l'aprenentatge significatiu. Després, se'ls introduirà al món audiovisual amb la presentació i gravació d'una notícia humorística. Per poder-ho fer, els alumnes se serviran de diverses notícies, tant escrites com audiovisuals, que els ajudaran a identificar-ne les característiques i la seva estructura. A més, per a la gravació del programa, es treballarà la comunicació oral tenint en compte sobretot aspectes com ara el grau de formalitat, els elements prosòdics (to de veu, vocalització, ritme, etc.) i el llenguatge no verbal (postura corporal, gestualitat, expressió facial, etc.), i la manera com tots aquests elements es relacionen amb l'humor.	
Àrea principal: Llengua i literatura catalana. Àrees relacionades: Tecnologia de la informació i la comunicació, en l'ús de les TIC per gravar i editar les notícies audiovisuals.	Sessions: 10 sessions de 50 minuts cada una.

Objectius didàctics	Competències d'àrea
<p>(a) Conèixer i distingir el gènere de la notícia audiovisual i les seves característiques (grau de formalitat i elements prosòdics i no verbals) (*).</p>	<p><u>Competència 2</u>: Reconèixer els gèneres de text, l'estructura i el seu format, i interpretar-ne els trets lèxics i morfosintàctics per comprendre'l. <u>Competència 7</u>: Obtenir informació, interpretar i valorar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics, incloent-hi els elements prosòdics i no verbals.</p>
<p>(b) Redactar i revisar el text d'una notícia utilitzant els coneixements previs i els coneixements adquirits durant la seqüència didàctica (*).</p>	<p><u>Competència 4</u>: Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització. <u>Competència 5</u>: Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística. <u>Competència 6</u>: Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.</p>
<p>(c) Entendre una notícia periodística i adquirir l'hàbit d'informar-se per saber què està passant al món, tot aprenent a ser crítics i reflexius amb allò que llegeixen.</p>	<p><u>Competència 7</u>: Obtenir informació, interpretar i valorar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics, incloent-hi els elements prosòdics i no verbals.</p>
<p>(d) Presentar una notícia audiovisual individual i un programa d'actualitat conjunt (gravació i edició del vídeo) (*).</p>	<p><u>Competència 8</u>: Produir textos orals de tipologia diversa amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, emprant-hi els elements prosòdics i no verbals pertinents. <u>Competència 9</u>: Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.</p>
<p>(e) Respectar i avaluar la feina dels companys de grup i de classe.</p>	<p>-</p>
<p>(f) Gestionar el propi treball individual i el treball en grup.</p>	<p>-</p>

Contribució de la proposta a les competències bàsiques

De totes les competències bàsiques, aquesta proposta contribueix especialment a desenvolupar la **competència comunicativa lingüística i audiovisual**, ja que preveu activitats tant d'expressió escrita com de comunicació oral, fent especial èmfasi als elements prosòdics i no verbals, característics del llenguatge audiovisual. L'objectiu final de la seqüència és, precisament, que l'alumnat sigui capaç de presentar una notícia audiovisual, tenint en compte tots els elements lingüístics que s'hauran treballat prèviament. Com que hauran de fer diverses activitats de comprensió de notícies reals i informar-se per de preparar-ne una, també es treballarà la **competència del tractament de la informació i**, quan es gravin presentant la notícia, la **competència digital**.

Des del punt de vista personal, s'incidirà en la **competència d'autonomia i iniciativa personal**, perquè l'alumnat haurà de ser capaç de tirar endavant el projecte d'una manera autònoma i amb iniciativa. S'haurà de treballar amb creativitat, responsabilitat, planificació, assertivitat i cooperació. Es donarà molta importància, de fet, a l'autoavaluació. A través del treball en grup es contribuirà també a la **competència social i ciutadana**, ja que l'alumnat haurà de saber valorar els companys, expressar les seves idees i escoltar les dels altres, així com prendre decisions després de dialogar i negociar per escollir, per exemple, un tema per a la notícia o un representant que faci de presentador al programa conjunt. Aquestes competències es treballaran sobretot amb els objectius (e) i (f).

Finalment, aquesta proposta també permetrà desenvolupar la **competència d'aprendre a aprendre**, reforçada també per les activitats d'autoavaluació, que els permetran ser conscients dels propis aprenentatges, les capacitats de cadascú, la capacitat d'autoavaluar-se, de cooperar i de manejar els recursos i tècniques de treball que necessiten.

Continguts (s'indiquen amb * els 5 continguts principals que es treballaran a classe)

Dimensió comprensió lectora

- CC1. Comprensió literal, interpretativa i valorativa. Idees principals i secundàries.
- **CC19. Pragmàtica: (*)**
 - o **Registres lingüístics.**

- **Gèneres de text narratiu, descriptiu, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.**
- **Elements de la comunicació.**

Dimensió expressió escrita

- CC4. Estratègies per a la producció de textos escrits i multimèdia: l'escriptura i la creació audiovisual com a procés. (*)
- CC5. Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. Normes ortogràfiques.
- CC15. Lectura i escriptura sovintejades sobre temes diversos i en contextos diferents.
- **CC19.**
- CC21. Lèxic i semàntica:
 - Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
- CC22. Morfologia i sintaxi:
 - Connectors.
 - Elements d'estil.
- **CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)**

Dimensió comunicació oral

- CC6. Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció.
- **CC7. Elements prosòdics i no verbals. (*)**
- **CC8. Textos orals formals i no formals, planificats i no planificats. (*)**
- CC16. Formes de cortesia i respecte en les interaccions orals.
- **CC19.**
- **CC20. Fonètica i fonologia:**
 - **Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats. (*)**
- CC21.
- CC22.
- **CC23.**

Criteris d'avaluació

Pel que fa a l'avaluació, en aquesta proposta es combinaran autoavaluació, coavaluació i avaluació del docent:

- **Autoavaluació:** Tindrà forma d'activitats metacognitives al llarg de tota la seqüència didàctica que permetran que l'alumnat reflexioni sobre els aprenentatges, les pròpies capacitats, el grau d'autonomia i el funcionament del treball en grup.
- **Coavaluació:** A l'activitat de síntesi els diferents grups revisaran les notícies dels seus companys a través de dues rúbriques: una farà referència a l'expressió escrita (abans de gravar la notícia) i l'altra a l'expressió oral (s'avaluarà la presentació de la notícia al programa conjunt).
- **Avaluació del docent:** A través de la rúbrica que s'inclou al final del dossier del professorat, no només avaluarà l'activitat de síntesi sinó que es fixarà en tot el procés de treball realitzat al llarg de la seqüència didàctica: des de la notícia redactada a les activitats de contextualització (expressió escrita individual), fins a la notícia redactada en grup per a l'activitat de síntesi (expressió escrita en grup) i a la producció de la notícia audiovisual (expressió oral individual). També es valorarà, en referència als objectius (e) i (f), la capacitat de treballar en equip i de respectar la feina dels companys.

Activitats de la seqüència

Fases	Activitats	Organització a l'aula	Temps previst	Recursos materials	Indicadors Avaluació
C1	Redacció d'una notícia	Individual (a casa)	<i>A casa</i>	Ordinador (o paper i llapis)	(b)
C2	Pluja d'idees: el gènere de la notícia	Parelles + Grup-classe	15'	Dossier d'activitats	(a)
C3	Correcció de la notícia entre iguals	Parelles	15'	Dossier d'activitats	(f)
C4	Reescriptura de la notícia	Individual	15'	Dossier d'activitats i ordinador (o paper i llapis)	(b)

AA	Autoavaluació	Individual	5'	Dossier d'activitats	(f)
C5	Presentació dels objectius de la unitat	Grup-classe (explicació del docent)	10'	Dossier d'activitats	(f)
D6	La notícia audiovisual (I) <i>(activitat adaptada)</i>	1-2-4	20'	Dossier d'activitats i ordinador personal o projector	(c), (a)
D7	La notícia audiovisual (II)	1-2-4	20'	Dossier d'activitats i ordinador personal o projector	(a), (c)
D8	Una notícia una mica diferent...	1-2-4	20'	Dossier d'activitats i ordinador personal o projector	(c), (a)
D9	Estructura i característiques de la notícia audiovisual: quins elements hem de tenir en compte? <i>(activitat adaptada)</i>	Parelles	20'	Dossier d'activitats	(a)
AA	Autoavaluació	Individual	10'	Dossier d'activitats	(f)
D10	Recursos humorístics	Parelles	10'	Dossier d'activitats i ordinador personal o projector	(c)
D11	Com podem introduir l'humor en una notícia? <i>(activitat adaptada)</i>	1-2-4	20'	Dossier d'activitats i ordinador personal o projector	(c), (a)
D12	Altres exemples de notícies humorístiques...	Grup-classe	15'	Dossier d'activitats	(e)
D13	Els límits de l'humor	Grup-classe	15'	-	(d)
AA	Autoavaluació	Individual	5'	Dossier d'activitats	(f)
D14	Com ens comuniquem nosaltres? Exercicis d'expressió oral	Grup-classe	1h i 45'	-	(d)

AA	Autoavaluació	Individual	5'	Dossier d'activitats	(f)
S15	Redactem la nostra notícia humorística (<i>activitat adaptada</i>)	Petit grup (4)	50'	Dossier d'activitats i ordinador personal (o paper i llapis)	(b), (f)
S16	Revisem la nostra notícia	Petit grup (4)	20'	Dossier d'activitats i ordinador personal (o paper i llapis)	(b), (f)
S17	Revisem la notícia dels nostres companys	Petit grup (4)	30'	Dossier d'activitats	(e), (f)
S18	Gravem la nostra notícia	Individual (a casa)	<i>A casa</i>	Càmera o mòbil	(d)
AA	Autoavaluació	Individual	20'	Dossier d'activitats	(f)
S19	Elecció d'un representant de cada grup	Petit grup (4)	30'	Dossier d'activitats	(f)
S20	Gravem el programa humorístic!	Grup-classe	45'	Càmera	(d), (f)
S21	Com ho han fet els nostres companys?	Petit grup (4)	<i>Simultani a S19</i>	Dossier d'activitats	(e), (f)
T	Tancament de la SD	Grup-classe	5'	-	-

Orientacions per al desenvolupament

Orientacions metodològiques

L'alumnat anirà realitzant les activitats a partir d'un dossier, complementat per les explicacions del professor i posades en comú amb tot el grup-classe per anar corregint alguns dels exercicis. Per si disposen d'ordinadors portàtils personals o tauletes, tots els textos audiovisuals que formen part de les activitats es presenten amb un enllaç perquè l'alumnat pugui anar treballant de forma autònoma i pugui mirar-se els vídeos tants cops com ho necessiti. El professorat també disposarà d'un dossier que inclou, juntament amb les

activitats del dossier de l'alumnat i la transcripció dels textos a treballar, orientacions metodològiques per al desenvolupament de determinades activitats que per dur-les a terme requereixen informació més enllà dels enunciats.

Val la pena fer referència, aquí, a la metodologia de treball cooperatiu 1-2-4, utilitzada en moltes de les activitats: es tracta que, dins d'un petit grup de quatre, primer cadascú pensi individualment la resposta d'una activitat, després s'intercanviïn i comentin les respostes de dos en dos i, finalment, que acordin una resposta final amb tot el grup de quatre persones. És per això que es recomana que l'alumnat segueixi en grups de quatre al llarg del desenvolupament de tota la seqüència didàctica, ja que afavorirà el treball cooperatiu.

L'alumnat amb NNEE:

Si a l'aula hi ha alumnat amb necessitats educatives especials, el professorat podrà adaptar les activitats proposades que consideri oportunes. De les activitats que es proposen en aquesta programació, se n'ha elaborat un dossier amb quatre d'adaptades que s'han dissenyat pensant concretament en alumnat procedent d'aules d'acollida que ja s'ha incorporat a l'aula ordinària però segueix necessitant suports lingüístics per accedir al currículum (pot ser, però, que l'adaptació també sigui adequada per a altres perfils d'alumnat amb NEE). En les adaptacions s'ha optat per no adaptar els textos utilitzats en les activitats adaptades i centrar-se a proporcionar bastides per fer que els textos i les activitats siguin assumibles. Tampoc no s'han adaptat els objectius de les activitats ni de la seqüència didàctica, tot i que sí que s'han adaptat alguns dels exercicis proposats per arribar a completar cadascuna de les activitats i assolir cada objectiu.

En cas que a l'aula hi hagi alumnes amb aquestes característiques, seria necessari adaptar els criteris d'avaluació, de manera que s'ajustin al progrés que pugui fer l'alumne i que permetin valorar més l'esforç encara que el domini dels elements lingüístics (tant prosòdics com no verbals) a la gravació final no sigui excel·lent. També seria necessari adaptar la temporització de les activitats (es podria prescindir d'algunes de les activitats per dedicar més temps a d'altres); si el grup-classe va treballant de manera autònoma això no representaria un problema. Es podria valorar l'opció de crear grups homogenis de manera que el docent pugui dedicar una atenció personalitzada al grup amb més dificultats i que el text de l'activitat de síntesi sigui també més adequat a les seves capacitats.